

**UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET**

Danila Bojovića bb
P.f. 91
81402 Nikšić
Crna Gora



**UNIVERSITY OF MONTENEGRO
FACULTY OF PHILOLOGY**

Danila Bojovića bb
P.O. Box 91
81402 Nikšić
Montenegro

Tel.: +382 40 224 008, 243 912, Fax: +382 40 224 008, www.filoloski.ucg.ac.me, e-mail: filoloski@ucg.ac.

Broj: 01-164/4
Nikšić, 17. 2. 2025.

UNIVERZITET CRNE GORE

Odboru za doktorske studije

Senatu

U skladu sa Pravilima doktorskih studija dostavljamo obrazac D1: Ocjenu prijave doktorske teze i kandidata mr Gordane Tmušić Radulović.



DEKAN

Igor Lakić
Prof. dr Igor Lakić

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Br: 01-164/3
Nikšić, 14. 02. 2025. god.

Na osnovu člana 64 Statuta Univerziteta Crne Gore, člana 35 Pravila doktorskih studija, Vijeće Filološkog fakulteta je na **CCXXVIII** sjednici, održanoj 14. 02. 2025. godine donijelo,

ODLUKU

1. Usvaja se korigovani Izvještaj Komisije za ocjenu prijave doktorske teze i kandidatkinje **mr Gordane Tmušić-Radulović**.
2. Prihvata se kao podobna za izradu doktorska teza pod nazivom „Učinkoviti pristupi u nastavi njemačkog kao stranog jezika u Crnoj Gori“ kandidatkinje mr Gordane Tmušić-Radulović
3. Doc. dr Marija Mijušković odustaje od komentorstva.
4. Prijedlog dostaviti Odboru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore na dalji postupak.

OBRAZLOŽENJE

Vijeće Filološkog fakulteta je na **CCXXVIII** sjednici, održanoj 14. 02. 2025. godine razmatralo korigovani Izvještaj Komisije za ocjenu prijave doktorske teze „Učinkoviti pristupi u nastavi njemačkog kao stranog jezika u Crnoj Gori“ kandidatkinje mr Gordane Tmušić-Radulović.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.


Prof. dr Igor Lakić

OCJENA PRIJAVE DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Gordana Tmušić Radulović
Fakultet	Filološki fakultet u Nikšiću
Studijski program	Njemački jezik i književnost
Broj indeksa	2/23
Podaci o magistarskom radu	Kreativne metode u nastavi njemačkog jezika u osnovnim školama u Crnoj Gori, metodika, Filološki fakultet u Nikšiću, 2023. B-9.00
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Metode korišćene u nastavi njemačkog kao stranog jezika u Crnoj Gori
Na engleskom jeziku	Methods used in German language as a foreign language teaching in Montenegro
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	24. 10. 2024. na sjednici Vijeća Filološkog fakulteta u Nikšiću
Naučna oblast doktorske disertacije	Doktorski studij Jezik i književnost, naučna oblast Metodika
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Sveučilište u Zadru	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
Dana 12. studenog 2024. godine u 13:00 sati doktorandica Gordana Tmušić Radulović javno je obranila polazna istraživanja doktorske disertacije. Nazočni na obrani su bili mentorica doc. dr. sc. Nikolina Miletić, prof. dr Saša Jazbec te doc. dr. sc. Marija Mijušković. Doktorandica je ukratko izložila temu svoje doktorske disertacije nakon čega su uslijedila pitanja, komentari i sugestije članova komisije. Obrana polaznih istraživanja je završila u 14:00 sati.	
B. OCJENA PRIJAVE TEME DOKTORSKE DISERTACIJE	

B1. Obrazloženje teme

Njemački jezik je jedan od najvažnijih jezika u svijetu poslovanja, kulture i diplomatije, pa je važno obezbijediti visok standard njegove nastave. Crna Gora se sve više okreće Evropskoj uniji, gdje je njemački često tražen jezik, što dodatno naglašava potrebu za kvalitetnim, efektivnim didaktičkim pristupima. Osim toga, pristupi korišćeni u nastavi njemačkog jezika u osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori pružaju uvid u u efikasnost obrazovnog sistema i identifikuju moguće nedostatke koje treba adresirati radi poboljšanja. Stoga, istraživanje na ovu temu ima potencijal da doprinese unapređenju obrazovanja i boljoj pripremi nastavnika za buduće izazove.

U poslednjim decenijama, učenje stranih jezika, uključujući njemački jezik, postaje sve značajnije u globalizovanom svijetu. Zbog povećane migracije, internacionalizacije obrazovanja i posla, potreba za kvalitetnim i efikasnim učenjem jezika raste. Izbor teme koja se fokusira na pristupe učenja njemačkog jezika omogućava istraživaču da doprinese rješavanju izazova u ovoj oblasti.

Istraživanje pristupa u nastavi njemačkog jezika ima neposredne praktične implikacije. Rezultati istraživanja mogu doprinijeti unapređenju cjelokupnog kvaliteta nastave, što bi direktno poboljšalo učenička postignuća. Takođe, doprinosi se razvoju kurikuluma i obrazovnih politika koje mogu biti prilagođene specifičnim potrebama učenika.

B2. Cilj i hipoteze

Cilj istraživanja ove disertacije je da se na osnovu istraživanja korišćenih pristupa u nastavi njemačkog jezika razradi model kojim bi se taj aspekt nastave konkretno mogao unaprijediti i kojim bi se nastavnicima moglo pomoći da ga implementiraju u svoju nastavu. Na osnovu analize, razvija se model koji nudi konkretna rješenja za unapređenje tih pristupa. Model bi se temeljio na najboljim praksama i savremenim pedagoškim teorijama.

Ovaj model treba pružiti nastavnicima praktične smjernice za implementaciju unapređenih strategija i tehnika u nastavu, čime se podstiče efikasnost nastave njemačkog jezika.

HP1: Primjena inovativnih i interaktivnih pristupa u nastavi njemačkog jezika kao drugog stranog jezika, kao što su komunikativni pristup, tehnološki alati i diferencirani oblici nastave, značajno poboljšavaju jezičke vještine učenika, povećavaju njihovu motivaciju i olakšavaju usvajanje jezičkih struktura u poređenju s tradicionalnim metodama nastave.

Cilj 1: Cilj ovog istraživanja je da se ispituju i analiziraju uticaji inovativnih i interaktivnih pristupa u nastavi njemačkog jezika kao drugog stranog jezika, kao što su komunikativni pristup, primjena tehnoloških alata i diferencirani oblici nastave, na poboljšanje jezičkih vještina učenika. Takođe, cilj je utvrditi na koji način ovi savremeni pristupi utiču na motivaciju učenika i olakšavaju usvajanje jezičkih struktura u poređenju s tradicionalnim metodama nastave.

HP2: Kontinuirano usavršavanje nastavnika njemačkog jezika u Crnoj Gori, kroz specijalizovane obuke i profesionalni razvoj, doprinosi unapređenju učinkovitih pristupa u nastavi njemačkog jezika kao stranog jezika. Hipoteza se usmjerava na kontinuirani profesionalni razvoj i obuku nastavnika, jer to predstavlja ključnu komponentu u unapređenju nastave. Kroz kontinuiranu obuku, nastavnici će biti bolje opremljeni za primjenu učinkovitih pristupa u nastavi njemačkog jezika, koji uključuju savremene pristupe, tehnike i tehnologije.

Cilj 2: Istražiti uticaj kontinuiranog profesionalnog usavršavanja nastavnika na primjenu savremenih metodoloških pristupa i inovativnih nastavnih tehnika, te analizirati kako to poboljšava efikasnost nastave i jezičke vještine učenika u nastavi njemačkog kao drugog stranog jezika u Crnoj Gori.

HP3: Korišćenje tehnologije u nastavi njemačkog jezika u Crnoj Gori poboljšava motivaciju učenika i olakšava usvajanje jezičkih vještina, čime se postiže veći napredak u učenju.

Cilj 3: Istražiti kako primjena savremenih tehnoloških alata i digitalnih resursa u nastavi njemačkog jezika utiče na motivaciju učenika i njihov napredak u učenju jezika.

B3. Metode i plan istraživanja

U testiranju postavljenih hipoteza upotrijebićemo sljedeće metode naučno-istraživačkog rada:

Deskriptivna metoda će se koristiti za detaljan opis i analizu trenutnog stanja nastave njemačkog jezika u osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori. Ova metoda će omogućiti da se sistematski prikupe podaci o aktuelnim praksama, pristupima i izazovima u nastavi, kao i karakteristikama nastavnog procesa.

Deduktivna metoda će biti primijenjena za testiranje postavljenih hipoteza kroz logičko izvođenje zaključaka na temelju teorijskih okvira i prethodnih istraživanja. Korišćenjem deduktivnog pristupa, biće moguće povezati teoretske koncepte sa specifičnim činjenicama prikupljenim tokom istraživanja.

Induktivna metoda će biti korišćena za analiziranje prikupljenih podataka i formulisanje generalnih zaključaka na temelju specifičnih, empirijskih podataka. Ova metoda će omogućiti da se na osnovu konkretnih podataka dođe do opštih pravila i zaključaka o efikasnosti pristupa u nastavi njemačkog jezika u Crnoj Gori.

Statistička metoda će se koristiti za analizu kvantitativnih podataka prikupljenih anketama. Kroz primjenu statističkih alata, biće moguće utvrditi povezanost između različitih faktora (kao što su upotreba tehnologije, pristupi nastavi, i motivacija učenika) i rezultata učenika u nastavi njemačkog jezika. Ova metoda će omogućiti verifikaciju hipoteza u kontekstu numeričkih podataka i kvantitativne analize.

Metoda analize – biće upotrijebljena u teorijskom i empirijskom poglavlju i njome će se analizirati prikupljeni podaci iz sekundarnih izvora radi potvrđivanja generalne hipoteze.

Metoda sinteze – biće upotrijebljena u teorijskom i empirijskom dijelu i njome će se sumirati rezultati cjelokupnog istraživanja, kako bi se povezali elementi dobijeni metodom analize.

Analiziraćemo prikupljene empirijske podatke iz osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori, kao i putem anketiranja nastavnika što ćemo iskoristiti za testiranje polazne hipoteze, sprovede se individualni intervjui sa nastavnicima, kao i sistematsko posmatranje časova njemačkog jezika na osnovu razrađenog protokola za praćenje časa;

Anketiranje nastavnika:

Prikupljanje kvantitativnih i kvalitativnih podataka od nastavnika kroz ankete biće ključno za testiranje polazne hipoteze. Anketiranje će omogućiti da se izmjere stavovi i iskustva nastavnika/ca u vezi sa savremenim pristupima nastave, njihovim profesionalnim usavršavanjem, upotrebom tehnologije.

Individualni intervjui sa nastavnicima: Sprovede se intervjui sa nastavnicima kako bi se prikupili detaljniji, kvalitativni podaci o njihovim pristupima rada, izazovima u nastavi i iskustvima u primjeni učinkovitih pristupa u nastavi njemačkog jezika.

Sistemska posmatranje časova njemačkog jezika: Posmatranje nastave prema razrađenom protokolu za praćenje časa omogućice analizu nastave u stvarnim učioničkim uslovima. Ovaj metod omogućava prikupljanje podataka o realnoj primjeni pristupa i tehnika, kao i interakciji između nastavnika i učenika.

B4. Naučni doprinos. Naučni doprinos u teorijskom smislu ogleda se u činjenici da se na jednom mjestu, u mjeri koliko nam to dozvoljava obim ovog rada, da dodatni doprinos analitičkom sagledavanju ove problematike, čime se stvaraju preduslovi da se i kroz neke buduće naučno istraživačke radove, obuhvati i analizira praksa osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori na neki duži vremenski period i za šire geografsko područje. Empirijski rezultati koji budu dobijeni u toku izrade ovog rada biće temelj i osnov neke buduće detaljnije analize, te da će biti smjernica svima onima koji se na bilo koji način susrijeću sa ovom problematikom. Takođe, u pogledu praktične primjene zaključaka istraživanja, mišljenja smo da će isti dati veliki doprinos naučno-istraživačkom radu, te utemeljiti buduća istraživanja u ovoj oblasti.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

U organizacionom smislu, plan istraživanja ukazuje na mogućnost završetka istraživanja u planiranom vremenskom okviru, a posebno na mogućnost objavljivanja naučnih radova u renomiranim časopisima, što treba da bude u fokusu u narednom periodu. Finansijska izvodljivost je sasvim izvjesna, s obzirom na to da su finansijska sredstva potrebna za troškove publikacija naučnih radova.

Mišljenje i prijedlog komisije

Predlaže se promjena radnog naslova odnosno zamjena riječi metoda s terminom pristup. Naslov bi stoga glasio: "Učinkoviti pristupi u nastavi njemačkog kao stranog jezika u Crnoj Gori". U novom naslovu se jasno prepoznaje fokus na suvremene pristupe, što je važno s obzirom na brzo mijenjajuće obrazovne i jezične potrebe u vrijeme globalizacije. Kandidatkinji je predloženo istraživanje recentne znanstvene literature iz područja njemačkog kao stranog jezika s dh3-platforme, razgraničavanje metoda od oblika rada u razrednom okruženju, kritičko prikazivanje upotrebe tradicionalnih metoda te usporedba s aktualnim pristupima. Instrumente koji će biti korišteni u istraživanju dostaviti u dogledno vrijeme mentorici i komisiji na uvid kako bi se sačinili obrasci ili formulari za praćenje nastave, ankete kao i pitanja za intervju sa nastavnicima. Također je naglašeno kako se trebaju izbaciti izvještaji za utvrđivanje kvalitete nastave s obzirom da nisu relevantni za navedenu temu.

Prijedlog izmjene naslova

Predlaže se promjena naslova u: „Učinkoviti pristupi u nastavi njemačkog kao stranog jezika u Crnoj Gori” U novom naslovu se jasno prepoznaje fokus na savremene pristupe i učinkovitost, što je važno s obzirom na brzo mijenjajuće obrazovne i jezičke potrebe u eri globalizacije. Učenici i nastavnici suočavaju se s novim izazovima u učenju jezika, pa je istraživanje učinkovitih pristupa u ovom kontekstu od značaja. Istraživanje učinkovitih pristupa u nastavi njemačkog jezika u Crnoj Gori ima direktnu primjenu za nastavnike i obrazovne institucije u toj zemlji, koji se mogu koristiti rezultatima za poboljšanje svoje nastave. Takav naslov čini temu relevantnijom za lokalnu zajednicu i potencijalno pruža praktične smjernice za nastavnike, škole i obrazovne politike u Crnoj Gori. Neki pristupi koji su uspješni u drugim zemljama možda nisu primjenjivi ili efikasni u Crnoj Gori, pa je specifičnost ovog istraživanja od ključne važnosti.

Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora

Planirana odbrana doktorske disertacije

Vrijeme obrane doktorske disertacije zavisi od angažmana doktorantkinje i ne može se u ovom trenutku predvidjeti.

Izdvojeno mišljenje

Nije bilo izdvojenih mišljenja. Svi članovi komisije su se složili oko sugestija.

Napomena		
Profesorica Marija Mijušković ubuduće neće biti komentor na izradi Doktorske disertacije kandidatkinje mr Gordane Tmušić Radulović.		
ZAKLJUČAK		
Predložena tema po svom sadržaju odgovara nivou doktorskih studija.	DA	NE
Tema je originalan naučno-istraživački rad koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.	DA	NE
Kandidat može na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj i dokaže hipoteze.	DA	NE
Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata		
doc. dr Nikolina Miletić, Sveučilište u Zadru, Hrvatska	Nikolina Miletić	
prof. dr Saša Jazbec, Filozofski fakultet Maribor, Slovenija	Saša Jazbec	
doc.dr Marija Mijušković, Filološki fakultet, Nikšić, Crna Gora	Marija Mijušković	
U Nikšiću, 10.2.2025.  MP DEKAN Prof. dr Igor Lakić Igor Lakić		

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PRIJAVE DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA	
Prof. dr Saša Jazbec, predsjednica	Koliko ciljeva je neophodno postaviti i da li za svaki cilj treba postaviti hipotezu postaviti hipotezu?
Doc. dr Nikolina Miletić	Da je li je neophodno u skladu sa temom raditi anketiranje i nastavnika i učenika?
	Da li planirate da uradite obrazac za hopsitaciju odnosno posmatranje časova sa svim konkretnim aspektima?
Doc. dr Marija Mijušković	Da li ste razmišljali da istraživanje u CG povežete sa istraživanjem u Sloveniji i Hrvatskoj?
(Titula, ime i prezime člana komisije)	
(Titula, ime i prezime člana komisije)	
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	Nije bilo pitanja
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
ZNAČAJNI KOMENTARI	
Sve članice komisije su se usaglasile oko izmjena dijela naslova Doktorske disertacije. Anketiranje je dovoljno sprovesti sa nastavnicima u cijeloj Crnoj Gori, kao i obaviti intervjue sa nastavnicima, čije je transkripcije neophodno dostaviti u Prilogu Disertacije. Jako je važno napraviti temeljan nacrt istraživanja i omogućiti pristup dh3-platформи, na kojoj se može naći relevantna literatura iz Metodike nastave njemačkog jezika.	

Na osnovu člana 8 stav 4, a u vezi sa članom 32a Pravila doktorskih studija, Odbor za doktorske studije, nakon sprovedenog postupka glasanja, na sjednici održanoj 17. 10. 2024. godine dao je

SAGLASNOST

I

Da se prihvati prijedlog Vijeća Filološkog fakulteta, broj 1-1327/2 od 23. 09. 2024. godine, za imenovanje Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije mr Gordane Tmušić-Radulović, u sastavu: dr Nikolina Miletić, docentkinja Odjeljenja za germanistiku Univerziteta u Zadru, dr Marija Mijušković, docentkinja Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore i dr Saša Jazbec, vanredna profesorica Filozofskog fakulteta Univerziteta u Mariboru.

OBRAZLOŽENJE:

Odboru za doktorske studije dostavljen je prijedlog Filološkog fakulteta broj 1-1327/2 od 23. 09. 2024. godine za imenovanje Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije mr Gordane Tmušić-Radulović, u gore navedenom sastavu.

Pravilima doktorskih studija propisano je da Komisija ima, po pravilu, tri člana, od kojih je jedan član mentor. Članovi komisije moraju biti iz naučne/umjetničke oblasti iz koje se doktorska teza predlaže. Uvidom u prijavu teme, zaključeno je da je predložena Komisija formirana u skladu sa Pravilima doktorskih studija.

Nakon sprovedenog postupka glasanja, od ukupno 11 članova Odbora, glasalo je 7 članova – 7 glasova ZA, nije bilo glasova protiv i uzdržanih, utvrđen je prijedlog kao u dispozitivu.

Broj: 01/2-1071/4

Podgorica, 17. 10. 2024. godine



Kancelarija Odbora za doktorske studije
Boris Vukićević